Dosar civil nr.2-2381/2025
PIGD nr.2-25087135-09-2-18062025

**H O T Ă R Î R E**
**În numele Legii**

02 octombrie 2025 mun.Bălţi

Judecătoria Bălţi, sediul Central,
Instanța compusă din:
Preşedintele ședinței, judecătorul Eduard Balan
grefier Ana Cruc

în sediul instanței, în ședință publică a judecat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Coca Cristina către Coca Artur, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, privind stabilirea domiciliu copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată,

**C O N S T A T Ă :**

**Argumentele participanților la proces:**

1. Reclamanta Coca Cristina, prin intermediul avocatului Gherasim Angela la data de 18.06.2025 a depus cerere de chemare în judecată către Coca Artur, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, privind stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, s-a aflat căsătorie cu pârâtul Coca Artur iar din conviețuirea acestora au rezultat copiii minori *****, născută la ***** și ***** născut la *****. Dat fiind faptul că căsătoria cu pârâtul a eșuat, în consecință aceasta a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 27.02.2025 iar deoarece odată cu desfacerea căsătoriei pârâtul nu a solicitat stabilirea domiciliului copiilor, această întrebare nu a fost soluționată în cadrul litigiului de divorț.
3. Susține că, după separare și până în prezent copiii se află la întreținerea sa. Reclamanta are dorința și posibilitatea reală de a asigura copiilor minori o îngrijire cuvenită având o situație materială stabilă, fiind asigurată cu spațiu locativ. Astfel, având în vedere interesele copiilor minori, este nevoită să inițieze prezenta acțiune prin care să solicite emiterea unei hotărâri judiciare prin care să fie determinat domiciliul copiilor minori cu mama.
4. Menționează că, fiind tatăl copiilor minori, pârâtul Coca Artur poartă obligațiunea de întreținere a acestora până la atingerea majoratului prin prisma art.74 alin.(1) Codul familiei. Necăutând la faptul că în sarcina pârâtului în calitate de tată este pusă obligațiunea de întreținere a copiilor săi, după separare acesta nu participă la întreținerea copiilor minori, drept urmare se formează un decalaj inechitabil între sarcina pusă pe seama reclamantei și a pârâtului, fapt prin care se încalcă principiul egalității în relațiile familiale stabilit prin prisma art.5 Codul familiei.

**5.** Totodată indică că, din anul 2018 s-au mutat și locuiesc la *****, astfel implicând costuri de trai specifice unei metropole europene care sunt în general mai ridicate decât în alte locații. Prin urmare lipsa contribuției soțului la aceste cheltuieli afectează direct bunăstarea copiilor.

**6.** Dat fiind faptul că pârâtul nu are un loc de muncă stabil precum și pornind de la coșul minim de existență pentru un copil conform datelor oferite de Direcția pentru Statistică, este nevoită să înainteze prezenta acțiune de încasare a pensiei alimentare în sumă fixă. Mai mult, până la desfacerea căsătoriei copiii au beneficiat de un anumit standard de viață, asigurat de ambii părinți. Este vital ca acest nivel de trai să fie menținut și după despărțire pentru a evita traumele emoționale și psihologice. Schimbările bruște și o scădere a calității vieții pot avea un impact negativ profund asupra copiilor care deja se confruntă cu o perioadă de tranziție dificilă din cauza despărțirii părinților. Asigurarea pensiei alimentare de soț având în vedere că lucrează în ***** este esențială pentru a le oferi copiilor predictibilitate și siguranță.

**7.** Astfel, ținând cont de interesele copiilor minori, întru păstrarea nivelului minim de asigurare materială a copiilor pentru un trai decent, consideră necesar să fie încasată de la pârât, în beneficiul reclamantei, a pensiei alimentare în sumă bănească fixă de 2 500 lei lunar pentru fiecare copil în parte, până la atingerea majoratului copiilor. Totodată, dat fiind faptul că din vina pârâtului care benevol nu dorește să contribuie la întreținerea și educația copiilor minori, reclamanta a fost nevoită să suporte cheltuieli de judecată care urmează a fi recuperate din contul pârâtului prin prisma art.94 Codul de procedură civilă.

**8.** Reclamanta Coca Cristina solicită, stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la ***** cu mama, încasarea de la Coca Artur, a pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori *****, născută la ***** și *****, născut la *****, în mărime de câte 2 500 lei lunar pentru fiecare copil, de la data depunerii acțiunii, până la atingerea majoratului copiilor precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

**9.** La data de 18.06.2025 prezenta cauză civilă a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Judecătoriei Bălți, sediul Central, Balan Eduard, care prin încheierea din 19.06.2025 a acceptat spre examinare cauza în procedura contencioasă (f.d.1,17).

**În cadrul ședinței de judecată pentru dezbateri judiciare:**

**10.** Reprezentantul reclamantei Coca Cristina, avocatul Gherasim Angela, în ședința de judecată a susținut pe deplin cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate, a reiterat poziția expusă în cerere și a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la ***** cu mama, încasarea de la Coca Artur, a pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori *****, născută la ***** și *****, născut la *****, în mărime de câte 2 500 lei lunar pentru fiecare copil, de la data depunerii acțiunii, până la atingerea majoratului precum și încasarea cheltuielilor de judecată pentru taxa de stat și taxa de timbru.

**11.** Reprezentantul pârâtului Coca Artur, avocatul Melnic Oxana, în ședința de judecată, a recunoscut parțial acțiunea formulată de reclamanta Coca Cristina, indicând că pârâtul este de acord cu pretenția privind stabilirea domiciliului copilului minor cu mama nefiind însă de acord cu cuantumul pensiei pentru întreținerea copiilor minori solicitat de reclamantă, indicând că este de acord să achite pensia pentru întreținerea copiilor minori în cuantum de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil deoarece la moment pârâtul întâmpină dificultăți financiare nefiind angajat în câmpul muncii. La fel pârâtul benevol ajută copiii și se ocupă de grija acestora. Totodată, a solicitat respingerea cererii de compensare a cheltuielilor de judecată pe motiv că nu a fost respectată calea prealabilă.

**12.** Reprezentantul intervenientului accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest Melnicenco Ana, a lăsat soluționarea chestiunii cu privire la stabilirea copilului minor la discreția instanței pe motiv că copilul minor se află peste hotarele țării.

**Aprecierea instanței:**

**13.** Ascultând explicațiile participanților la proces, examinând probatoriul cauzei administrat pentru dovedirea celor invocate și raportându-l, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră că acțiunea urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

**14.** Potrivit art.5 alin.(1) Codul de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

**15.** Potrivit art.51 alin.(2) Codul familiei, *fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului.* Alin.(3*) Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gîndirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.*

**16.** Conform art.63 alin.(1) Codul familiei, *în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor*. Alin.(2) *Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.)*. Alin.(3) *La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial.*

**17.** În conformitate cu prevederile art.73 alin.(1) Codul familiei, *la examinarea de către instanţa judecătorească a litigiilor privind educaţia copilului este obligatorie participarea autorităţii tutelare teritoriale.* Alin.(2) *Autoritatea tutelară teritorială este obligată să examineze condiţiile de trai ale copilului şi ale persoanei care pretinde la educaţia copilului şi să prezinte instanţei judecătoreşti avizul respectiv.*

**18.** La soluționarea acestor litigii instanţa ia în consideraţie posibilitatea reală a părintelui de a asigura educarea cuvenită a copilului, relaţiile dintre copil şi părinte şi ataşamentul copilului, la care persoane se află la educare, precum şi alte circumstanţe care influenţează la crearea unor condiţii adecvate de dezvoltare şi educare a copilului de către părinte sau de persoanele care îl întreţin.

**19.** La emiterea soluției pe marginea capătului de cerere cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, instanța de judecată relevă şi prevederile actelor internaţionale, la care Republica Moldova este parte.

**20.** Principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25

februarie 1993, iar implimentarea lui - o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

**21.** Conform art.3 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, *în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.*

**22.** O importanţă deosebită prezintă prevederile art.9 alin.(1) al Convenţiei internaţionale cu privire la Drepturile copilului, potrivit cărora *statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei acestora, exceptând situaţia în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului. O astfel de decizie poate deveni necesară în cazuri particulare cum ar fi, de exemplu, în cazul copiilor maltrataţi sau neglijaţi de părinţi sau în cazul în care părinţii trăiesc separat şi se impune luarea unei hotărâri cu privire la locul de reşedinţă a copilului.*

**23.** Potrivit art.29 alin. (1) din Convenție, *statele părţi sunt de acord că educaţia copilului trebuie să urmărească: a) dezvoltarea plenară a personalităţii, a vocaţiilor şi a aptitudinilor mentale şi fizice ale copilului; b) cultivarea respectului pentru drepturile omului şi libertăţile fundamentale, precum şi pentru principiile consacrate în Carta Naţiunilor Unite; c) educarea copilului în spiritul respectului faţă de părinţii săi, faţă de limba sa, de identitatea şi valorile sale culturale, faţă de valorile naţionale ale ţării în care acesta locuieşte, ale ţării de origine, precum şi faţă de civilizaţii diferite de a sa; d) pregătirea copilului să îşi asume responsabilităţile vieţii într-o societate liberă, într-un spirit de înţelegere, de pace, de toleranţă, de egalitate între sexe şi prietenie între toate popoarele şi grupurile etnice, naţionale şi religioase şi cu persoanele de origine autohtonă; e) educarea copilului în spiritul respectului faţă de mediul natural.*

**24.** În ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că, părțile s-au aflat în căsătorie care a fost desfăcută la 01.04.2025 prin hotărârea Judecătoriei Bălți, faptul dat fiind probat prin certificatul de divorț D-IV 0821515 (f.d.16). Din căsătorie părțile au doi copii minori: *****, născută la ***** și *****, născut la ***** faptul dat fiind probat prin certificatele de naștere cu seria și numărul NA-VI 0466944 din 21.01.2009 și NA-VI 1996371 din 27.10.2014 (f.d.13,14).

**25.** Așadar, după cum s-a constatat în cadrul ședinței de judecată, după separarea părților, copiii minori *****, născută la ***** și *****, născut la ***** au rămas și continuă să locuiască până în prezent cu mama Coca Cristina, aflându-se la întreținerea și educația celei din urmă.

**26.** Reclamanta în prezenta acțiune pretinde determinarea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu mama, invocând faptul că are dorința și posibilitatea reală de a asigura copiilor minori o îngrijire și educație cuvenită având o situație materială stabilă, fiind asigurată cu spațiu locativ.

**27.** La rândul său, reprezentantul pârâtului Coca Artur, avocatul Melnic Oxana, în cadrul ședinței de judecată, a indicat că pârâtul este de acord cu pretenția privind stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama și obiecții la acest aspect nu are.

**28.** În conformitate cu art.123 alin.(6) Codul de procedură civilă, *faptele invocate de una din parţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.*

**29.** În astfel de circumstanțe, în interesul superior al copilului ***** și având în vedere vârsta acestuia, cât și atașamentul copilului față de mamă, totodată, ținând cont și de acordul

pârâtului la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a admite capătul de cerere al reclamantei cu privire la determinarea domiciliului copilului minor și a stabili domiciliul copilului minor *****, născut la *****, cu mama, Coca Cristina.

**30.** Cu referire la pretenția reclamantei privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, instanța de judecată reține că, potrivit prevederilor art.46 din Codul familiei, *drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din provenienţa copiilor, atestată în modul stabilit de lege.*

**31.** Conform art.58 alin.(1) Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.* Alin.(2) *Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.*

**32.** Potrivit art.60 alin.(2) Codul familiei, *părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.*

**33.** Astfel, reglementările menţionate arată că, conform legislaţiei, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copilului minor și trebuie să depună maxim efort pentru a asigura copiilor săi un nivel de trai decent, care să garanteze respectarea nivelului minimului de existenţă pentru copii. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice, de interesul superior al copilului, având în vedere că oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grija sa un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

**34.** Reieșind din prevederile art.74 alin.(1) Codul familiei, *părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material*. Alin.(2) *Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă.* Alin.(3) *Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.*

**35.** În conformitate cu art.75 alin.(1) Codul familiei, *pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.* Alin.(2) *Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante*. Alin.(3) *În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.*

**36.** În temeiul art.76 alin.(1) Codul familiei, *în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează*

*substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75*.

**37.** Totodată, instanţa de judecată reţine şi prevederile art.8 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.370 din 30.11.2023 (în vigoare 21.12.2023), *potrivit cărora fiecare copil are dreptul să locuiască într-o familie, să îşi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor şi să coabiteze cu aceştia.* Alin.(2) *Răspunderea pentru creşterea copilului şi pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea, educarea şi întreţinerea copilului.*

**38.** Articolul 18 alin.(1) al Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că, *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

**39.** Situaţie de acest fel este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că *părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.*

**40.** Reclamanta pretinde că după separare pârâtul nu participă la întreținerea copiilor minori, drept urmare se formează un decalaj inechitabil între sarcina pusă pe seama reclamantei și pârâtului, fapt prin care se încalcă principiul egalității în relațiile familiale. Totodată din anul 2018 s-au mutat și locuiesc în *****, astfel implicând costuri de trai specifice unei metropole europene care sunt în general mai ridicate decât în alte locații. Prin urmare lipsa contribuției soțului la aceste cheltuieli afectează direct bunăstarea copiilor, la fel pârâtul nu are loc de muncă stabil, motiv din care a solicitat încasarea din contul pârâtului a pensiei pentru întreținerea copiilor minori *****, născută la ***** și *****, născut la ***** în mărime a câte 2 500 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii acțiunii și până la atingerea majoratului copiilor.

**41.** Așadar, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtului Coca Artur, avocatul Melnic Oxana, a recunoscut parțial pretenția formulată de reclamanta Coca Cristina, indicând că pârâtul este de acord să achite pensia pentru întreținerea copiilor minori în cuantum de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil deoarece la moment întâmpină dificultăți financiare nefiind angajat în câmpul muncii. La fel pârâtul benevol ajută copiii și se ocupă de grija acestora.

**42.** La caz, instanța de judecată relevă faptul că, la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanțele judecătorești urmează să țină cont de starea materială şi familială a părților şi de alte circumstanţe importante, după cum ar fi informația eliberată de Biroul Naţional de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil. Totodată, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copii minori, instanțele judecătorești vor ține cont şi de dispozițiile art.58 alin.(1) şi art.74 alin.(1) Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi şi obligaţii egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

**43.** Instanța de judecată menționează că, reieșind din prevederile legale enunțate, Codul familiei permite stabilirea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă atunci când părintele care datorează întreținere are venituri neregulate sau când încasarea pensiei de întreținere sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri lezează substanțial interesele uneia dintre părți. La fel, în cazul în care lipsesc date despre locul de muncă de bază a pârâtului, despre salariul şi/sau alte venituri ale ultimului, sau în cazul în care pe parcursul examinării cauzei sânt prezentate date cu privire la aceea că pârâtul nu este încadrat în câmpul muncii, instanţele judecătoreşti urmează să dispună încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor, conform prevederilor art.76 alin.(1) Codul familiei, într-o sumă bănească fixă.

**44.** Instanța de judecată reține că, potrivit copiilor de pe certificatele de naștere ale copiilor minori *****, născută șa ***** și *****, născut la *****, în rubrica „tata" figurează Coca Artur prin ce se constată că ultimul și-a exprimat acordul de a fi înregistrat ca tatăl copiilor, deci, și-a asumat toate consecințele și obligațiile de părinte (f.d.13,14).

**45.** Potrivit informației eliberate de Biroul Naţional de Statistică cu privire la valoarea minimului de existenţă pentru un copil pentru semestrul I anul 2025 din orașe mari, minimul de existenţă pentru un copil în vârstă de 7-17 ani constituie 3 638,50 lei (https://statbank.statistica.md).

**46.** Prin urmare, instanța de judecată, la încasarea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, va ține cont de informaţia eliberată de Biroul Naţional de Statistică cu privire la valoarea minimului de existenţă pentru un copil, însă întreținerea copiilor nu poate fi redusă doar la minimul necesar reglementat de datele statistice, deoarece o asemenea abordare a obligațiunilor părintești, ar duce la o dezvoltare și întreținere limitată al copiilor atât pe plan material cât și spiritual.

**47.** Prin urmare, având în vedere obligaţia legală a pârâtului în virtutea calităţii sale de părinte să acorde copiilor săi împreună cu reclamanta o susţinere materială astfel încât să ofere copiilor cel puţin condiţii minime de existenţă, instanţa de judecată consideră necesar şi raţional, în interesul superior al copiilor, de a încasa din contul pârâtului, în beneficiul reclamantei, pensie pentru întreţinerea copiilor minori *****, născută la ***** și *****, născut la *****, într-o sumă bănească fixă, în mărime de 2 500 lei lunar pentru fiecare copil, până la atingerea majoratului, reieșind din necesitățile și interesul major al copiilor, dat fiind faptul că pârâtul nu are salariu sau venit stabil, ceea ce dă posibilitate de aplicare a prevederilor art.76 alin.(1) Codul familiei.

**48.** Cât privește, suma pensiei de întreținere pe care pârâtul este de acord să o achite, în mărime de 2000 lei lunar pentru fiecare copil, aceasta este una insuficientă, or, necesitățile copiilor prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de procurarea hainelor, medicamentelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării echilibrate a copiilor.

**49.** Prin urmare argumentele reprezentantului pârâtului date în cadrul ședinței de judecată precum că pârâtul întâmpină dificultăți financiare, nu urmează a fi reținute, or, ultimul nu este inapt de muncă astfel nu există anumite impedimente pentru a se angaja la un loc de muncă avantajos, inclusiv şi peste hotarele Republicii Moldova, or, dânsul are obligaţia pozitivă de a întreprinde toate măsurile ce depind de el în vederea asigurării unei întreţineri pentru acordarea copiilor minori a unui trai decent, iar suma cu care este de acord să o achite pârâtul este indubitabil insufcientă pentru realizarea sarcinii de întreținere a copiilor. Totodată, întreținerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ceea ce

implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul.

**50.** Totodată argumentele reprezentantului pârâtului precum că acesta benevol ajută copiii și se ocupă de grija acestora instanța le va respinge ca fiind declarative fără a fi prezentate careva probe în susținerea acestora or, în conformitate cu art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

**51.** Astfel, dreptul copiilor la întreţinere nu poate fi încălcat, deoarece obligaţia părintelui la întreţinerea copiilor minori este stipulată prin lege, părintele urmând să-şi îndeplinească cu diligenţă obligaţia respectivă.

**52.** În consecință, instanța de judecată are obligația de a asigura copiilor protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării lor, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților lor cărora aceștia au fost încredințați în mod legal și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

**53.** Relevante la caz sînt atît prevederile Legii cu privire la drepturile copilului, cît şi Convenţia Naţiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, aprobată la New York, conform cărora fiecărui copil trebuie să-i fie garantat dreptul la mijloace care permit o dezvoltare sănătoasă şi normală fizică, intelectuală, morală şi spirituală, dreptul la un regim alimentar echilibrat, de locuinţă şi îngrijire medicală.

**54.** În acest sens, urmează a fi menţionată şi jurisprudenţa CEDO, care statuează că interesul superior al copilului trebuie să fie considerat primordial (cererea nr.43123/10 cauza P.K. vs Polonia).

**55.** Totodată, instanța de judecată opinează că, achitarea de către pârât a pensiei pentru întreţinerea copiilor minori, nu este un privilegiu acordat copiilor sau mamei acestora, dar este o obligaţie prevăzută de art.74 din Codul familiei care stabileşte că părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori.

**56.** Conform art.98 alin.(2) Codul familiei, *pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească.*

**57.** Astfel, reieşind din prevederile art.98 alin.(2) Codul familiei, pensia de întreţinere a copiilor minori urmează a fi încasată începând cu data de 18.06.2025, data înaintării pretențiilor, până la atingerea de către copii a majoratului.

**58.** În conformitate cu prevederile art.121 Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

**59.** În consecinţă, conform art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

**60.** Având în susţinere dispoziţiile legale sus menţionate, analizând toate probele în ansamblu, din punct de vedere al veridicităţii şi pertinenţei acestora, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată înaintată de Coca Cristina către Coca Artur, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, privind stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, urmează a fi admisă integral.

**61.** În raport cu cererea privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată denotă că, potrivit art.82 Codul procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

**62.** Conform art.94 alin.(1) Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

**63.** Reclamanta Coca Cristina de rând cu pretențiile de bază a solicitat și încasarea din contul pârâtului Coca Artur a cheltuielilor de judecată pentru taxa de stat și taxa de timbru.

**64.** La caz, la înaintarea prezentei cereri în instanța de judecată, reclamanta a achitat taxa de timbru în mărime de 200 lei și taxa de stat în mărime de 800 lei, fapt confirmat prin bonurile de plată din 12.06.2025 (f.d.3,5).

**65.** La acest aspect instanța menționează că, potrivit pct.1.8 din Anexa nr.1 al Legii stat nr.213 din 31.07.2023, *pentru cererile de stabilire a domiciliului copilului minor taxa de stat constituie 200 lei*. Astfel, pentru depunerea acțiunii în cauză urma a fi achitată taxa de stat pentru pretenția cu privire la stabilirea copilului minor în mărime de 200 lei, or, la înaintarea acțiunii cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori reclamanții sunt scutiți de la plata taxei de stat.

**66.** În astfel de circumstanțe, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, instanța va dispune încasarea din contul pârâtului Coca Artur, în beneficiul reclamantei Coca Cristina, a cheltuielilor de judecată pentru taxa de timbru în mărime de 200 lei și pentru taxa de stat în mărime de 200 lei, iar în total va compensa reclamantei cheltuielile de judecată în mărime de 400 lei.

**67.** Cu referire la argumentele reprezentantului pârâtului în susținerea poziției de respingere a cererii de compensare a cheltuielilor de judecată pe motiv că reclamanta nu a înaintat cerere prelalabilă în vederea soluționorării litigiului pe cale amiabilă, instanța reține că, în accepțiunea art.97 alin.(3) Codul de procedură civilă, *dacă reclamantul a intentat acţiunea fără a înainta în prealabil pretenţii pîrîtului, iar pîrîtul a recunoscut în judecată imediat pretenţiile, cheltuielile de judecată se suportă de către reclamant.*

**68.** Așadar, instanța reține că, potrivit art.97 alin.(3) Codul de procedură civilă, pentru a obliga reclamantul la suportarea cheltuielilor de judecată este necesar ca pârâtul să recunoască în întregime și imediat pretențiile reclamantului.

**69.** În speță, pârâtul a recunoscut parțial acțiunea, respectiv doar cererea privind stabilirea domiciliului copilului minor, iar în ceea ce privește pensia de întreținere, a consimțit la o sumă mai mică decât cea solicitată.

**70.** Prin urmare, nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art.97 alin.(3) Codul de procedură civilă, motiv pentru care instanța va respinge cererea pârâtului privind neacordarea cheltuielilor de judecată și va dispune încasarea din contul său a acestora.

**71.** În conformitate cu art.83 alin.(1) Codul de procedură civilă, *taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.* Alin.(2) *În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.*

**72.** Potrivit art.85 alin.(1) Codul de procedură civilă, *scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct.1 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023.*

**73.** Totodată, potrivit Anexei 2, pct.1.1.2 din Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023 (în vigoare din 01.01.2024), *se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată reclamanţii în acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere.*

**74.** Potrivit art.87 alin.(1) lit.c) Codul de procedură civilă RM, *valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.*

**75.** Potrivit pct.1.1.2 din anexa nr.1 al Legii taxei de stat, *pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, pentru cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil: dacă valoarea acţiunii este de 5001–50000 lei, 250 lei + 4% din valoarea acţiunii care depăşeşte 5001 lei.*

**76.** Conform art.98 alin.(1) Codul de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

**77.** Având în susținere normele legale citate supra și reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, instanța de judecată va încasa de la Coca Artur, în beneficiul statului, taxa de stat de a cărei plată reclamanta a fost scutită în sumă de 2 349,97 lei calculată în felul următor: (2 500 lei x 2 copii x 12 luni – 50 001 *3%+2050 lei).

**78.** În conformitate cu art.74-76 Cod familiei, art.236, art.238-241, art.256 al.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

***H O T Ă R Ă Ş T E :***

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Coca Cristina către Coca Artur, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, privind stabilirea domiciliu copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

Se determină locul de trai a copilului minor *****, născut la *****, cu mama sa – Coca Cristina.

Se încasează de la Coca Artur în beneficiul lui Coca Cristina pensia pentru întreținerea copilului minor comun *****, născut la *****, în mărime de 2500 (două mii cinci sute) lei, lunar, până la atingerea majoratului copilului.

Se încasează de la Coca Artur în beneficiul lui Coca Cristina pensia pentru întreținerea copilului minor comun *****, născută la *****, în mărime de 2500 (două mii cinci sute) lei, lunar, până la atingerea majoratului copilului.

Se admite parțial cererea lui Coca Cristina către Coca Artur cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Coca Artur în beneficiul lui Coca Cristina suma de 700 (șapte sute) lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Coca Artur în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2349,97 (două mii trei sute patruzeci și nouă,97) lei, urmând a fi achitată la următoarele rechizite bancare: beneficiar Ministerul Finanțelor, IBAN - MD94TRGAAA14222001000000, codul fiscal - 1006601000037.

Se explică părților că în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre acestea se va schimba, instanţa judecătorească, luând în considerație şi alte circumstanțe importante ale

părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Prezenta hotărâre, în partea încasării pensiei pentru întreținere, urmează să fie supusă executării imediate, începând cu data de 18 iunie 2025.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălţi, sediul Central.

**Preşedintele şedinţei,**
**Judecător** **Eduard Balan**